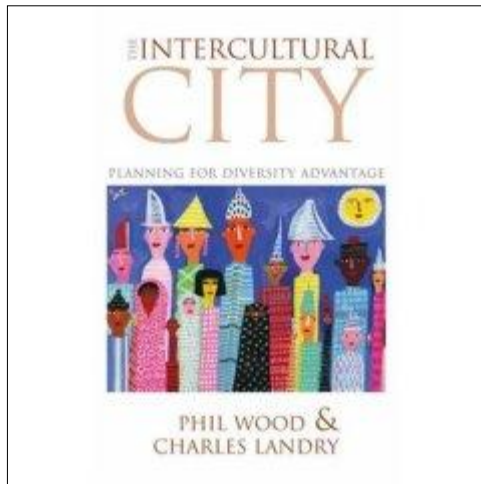


Nieuwe boeken van Landry, Florida en Leadbeater belichten niveaus van sociale innovatie



De grote schrijvers van de creatieve stad (Charles Landry), de creatieve economie (Richard Florida) en creatief organiseren (Charles Leadbeater) hebben alle drie een nieuw boek op de markt gebracht. En dus kan iedereen die zich interesseert voor het makro niveau van innovatie (globalisering), het mesoniveau (de stad) en het micro-niveau (de organisatie, ofwel sociale innovatie) zich opmaken voor een rijke leeslente.

De Engelsman Landry heeft amper één jaar na zijn boek *The Art of City Making* weer een nieuwe titel uitgebracht, *The Intercultural City. The Art of City Making* ging over de complexiteit van steden. *The Intercultural City*, dat Landry schreef samen met co-

auteur Phil Wood, gaat – hoe kan het ook anders – over de culturele diversiteit van steden. De historie van migratie, segregatie en integratie wordt helder uiteen gezet en is verrijkt met talrijke recente praktijkvoorbeelden van hoe de interculturele samenleving in steden kan floreren.

Landry en Wood presenteren daarbij indicatoren die steden kunnen gebruiken om te bepalen hoe zij ervoor staan in hun omgang met de diverse culturen in hun stad. Aan het eind van hun boek komen de auteurs met een tiental praktische aanbevelingen, gebaseerd op de beste praktijken van een heel scala aan steden over de hele wereld. Die gaan van het inzetten van multi-etnische groepen van jonge vernieuwers (Belfast), een onafhankelijk functionerend bureau voor internationale stadsbetrekkingen (Chicago) tot en met de City Safari in Rotterdam waarbij bezoekers onverwachte uitjes en ontmoetingen kunnen hebben met verrassende Rotterdammers. Blauwdrukaanpakken bestaan niet, concluderen Landry en Wood. Maar, een heldere stellingname en communicatie van de stad over het belang van interculturaliteit gekoppeld aan het ondersteunen van pragmatische projecten is een succesvolle strategie gebleken over de hele wereld. Het advies luidt: ga vooral gewoon aan de slag en blijf niet discussiëren.

Kijk naar studenten

Landry en Wood hebben met hun boek een invulling gegeven aan het belang dat economisch geograaf Richard Florida hecht aan een tolerant klimaat in de stad als noodzakelijke humuslaag voor innovatie en economische groei. Op 10 maart verschijnt in Amerika Richard Florida's nieuwe boek *Who's your city?* Het boek is de opvolger van *The Flight of the Creative Class*. In zijn nieuwste boek laat Florida zien dat in de globalisering het begrip plek belangrijker is dan ooit.

Technologie heeft er weliswaar voor gezorgd dat wij overal in de wereld kunnen werken met wie dan ook, waar dan ook. Wat zegt een begrip als vestigingslocatie dan nog? Maar de realiteit is dat de plaats van waaruit dat gebeurt eigenlijk steeds belangrijker is geworden. Een dichtbevolkt en geconcentreerd interactiemilieu is voor veel professionals een voorwaarde om tot nieuwe ideeën te komen. Waar wij wonen, bepaalt de toegang die wij hebben tot banen en carrières, tot de mensen die we zullen ontmoeten en de 'partnermarkt' die we betreden. Een belangrijke doelgroep in *Who's your city?* zijn de studenten. Daar waar het talent zich vestigt, vindt de groei plaats. Florida voert bewijs aan dat, alhoewel de wereld steeds opener wordt door globalisering, de concentratie van geld en talent plaatsvindt in een kleiner wordend aantal stedelijke agglomeraties die op hun beurt steeds groter worden.

De economische strijd van de 21^e eeuw is de strijd om het talent. Die strijd, aldus Florida, wordt in essentie niet uitgevochten tussen bedrijven, maar tussen de steden waar die bedrijven gevestigd zijn. Florida: "Waar je gaat wonen is de belangrijkste beslissing in je leven." De keuze ligt dus bij het talent dat kiest voor het geheel aan woon- en carrièremogelijkheden, en dus voor de opties van de stad. Landry heeft zelf in zijn *The Intercultural City* gewezen op de juiste essentie van Florida's werk, namelijk dat de Amerikaan sterke correlaties aantoonde tussen, bijvoorbeeld, het aantal kunstenaars, innovatie en de economische ontwikkeling van een stad. En dat, aldus Landry, is iets anders dan een causaal verband. De grootste fout die beleidsmakers hebben gemaakt naar aanleiding van een boek als Florida's *The Rise of the Creative Class* is descriptief onderzoek prescriptief gaan toepassen. Kort door de bocht gezegd: veel economisch innovatieve steden hebben kunstenaarskolonies in oude fabrieken, dus als we kunstenaars in oude fabrieken stoppen, krijgen we als vanzelf een innovatieve stedelijke economie.

De kunst van de sociaal innovatieve stad, zo betoogt zowel Landry als Florida, bestaat uit het vermogen om dat wat er aan innovatie is te steunen, daar waar het niet is, innovatie aan te jagen en vervolgens mensen en initiatieven met elkaar te verbinden. Kortom, ook op stedelijk niveau is anders samenwerken en anders organiseren vooral een zaak van zien en laten gebeuren. De verantwoordelijken voor het beleid in een stad zijn derhalve eerder rentmeesters van een natuurlijke tuin dan kwekers van coniferen op een rij.

Massa creativiteit

Twee dagen vóór Richard Florida's nieuwe boek, komt ook *We-Think: Mass collaboration, not mass production*, het langverwachte boek van Charles Leadbeater eindelijk op de markt. Het boek zelf is al een vorm van open source samenwerking, want Leadbeater heeft de feedback van 237 mensen die reageerden op zijn eerste op internet geplaatste tekstversie overgenomen in het uiteindelijke boek. Door nieuwe vormen van samenwerking en dankzij een jonge generatie die niet anders weet dan dat je jezelf online organiseert zonder top-down management, zullen compleet nieuwe organisaties ontstaan.

Leadbeater is met zijn boek later op de markt gekomen dan Don Tapscott met diens goedverkopende *Wikinomics* dat vooral de businesskant van de zaak belicht. Leadbeater kijkt ook naar de psychologie van het anders organiseren, maar is geen consultant die met checklisten komt om de ideale sociaal innovatieve organisatie te bouwen. De meest essentiële constatering van Leadbeater luidt dat in een open source omgeving mensen in toenemende mate geen toeschouwers meer, maar deelnemers zijn. De technologie stelt iedereen in staat om gezamenlijk vorm te geven aan een nieuw product of nieuwe dienst. Dit betekent aldus Leadbeater niet dat alle beschermde kennis van het bedrijf daarmee op straat ligt. Er zullen allerlei hybride vormen van organisaties ontstaan met gradaties van kennis die gedeeld en kennis die beschermd wordt. Echter, wie zich niet openstelt, zal zich op een ochtend ineens ingehaald weten door een type bedrijf dat daarvoor niet eens bestond.